

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

30. januar 2008

FVM 499

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008

---

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og til Rådet: ”Forberedelser til ”sundhedstjekket” af reformen af den fælles landbrugspolitik”
- *Drøftelse*
KOM (2007) 722

Side 3

2. GMO'er:
  - a) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xNK603-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ6Ø3-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003.
KOM (2007) 814

Side 11

  - b) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xMON810-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003.
KOM (2007) 815

Side 16

  - c) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xMON810xNK603-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6xMON-ØØ6Ø3-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003.
KOM (2007) 816

Side 21

  - d) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af foder, der er fremstillet af genetisk modificeret kartoffel linje EH92-527-1 (BPS-25271-9), og til utilsigtet og teknisk uundgåelig forekomst af kartofflen i fødevarer og andre foderprodukter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003.
KOM (2007) 813

Side 26

e) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter indeholdende, bestående af eller fremstillet af genetisk modificeret majs linje GA21 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder

KOM (2008) 47

Side 31

- *Vedtagelse*

3. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), for så vidt angår de nationale mælkekvoter

- *Vedtagelse på et kommende rådsmøde*

KOM (2007) 802

Side 36

4. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen)

- *Vedtagelse på et kommende rådsmøde*

KOM (2007) 854

Side 39

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 18. februar 2008

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og til Rådet: ”Forberedelser til ”sundhedstjekket” af reformen af den fælles landbrugspolitik” KOM (2007) 722

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2008.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen præsenterede på rådsmødet den 26.- 27. november 2007 sin meddelelse om sundhedstjekket af 2003-reformen af den fælles landbrugspolitik. På rådsmødet den 21. januar 2008 havde Rådet en overordnet drøftelse af Kommissionens meddelelse om forberedelse af sundhedstjekket. Drøftelserne fortsætter på flere niveauer frem til rådsmødet i februar, hvor Rådet igen skal drøfte meddelelsen. Konkrete forslag forventes fremlagt i maj 2008. Det forventes, at sundhedstjekkets initiativer vil gælde for perioden 2009 til 2013 og sundhedstjekket forventes brugt til at justere centrale elementer i anvendelsen af enkeltbetalingsordningen samt justere finansielle aspekter i forbindelse med såvel markedsordningerne som landdistriktsforordningen.

Baggrund

Kommissionen fremlagde den 20. november 2007 en meddelelse om sundhedstjekket af 2003-reformen af den fælles landbrugspolitik. Meddelelsen er fremsendt på dansk den 26. november 2007.

Forslag til juridiske tekster forventes fremlagt i maj 2008. Forslag forventes vedtaget i efteråret 2008 under det franske formandskab med henblik på ikrafttræden januar 2009.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en meddelelse om principper for den fælles landbrugspolitik og ikke om forslag til konkrete retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

I forbindelse med reformen af EU's landbrugspolitik i 2003 blev det besluttet, at der i 2008 på flere områder skulle udarbejdes evalueringer og konsekvensanalyser med henblik på revision af reformens elementer. Kommissionen har siden udvidet revisionsklausulerne til et generelt ”sundhedstjek” af den fortsatte reform fra 2003.

Der er ikke lagt op til, at resultatet af sundhedstjekket vil være en ny grundlæggende reform, men derimod en gennemgang af, hvorvidt der er forhold i EU's landbrugspolitik, som fungerer uhen-

sigtsmæssigt, med henblik på evt. ændringer af disse politikker. Beslutninger truffet indenfor sundhedstjekket forventes at gælde for perioden frem til 2013.

I det følgende vil indholdet af Kommissionens meddelelse blive beskrevet:

Det fastslås indledningsvist, at den fælles landbrugspolitik (CAP'en) har ændret sig radikalt gennem de seneste 15 år. Med reformen i 2003 blev afkoblede direkte betalinger indført via enkeltbetalingsordningen i de fleste sektorer (søjle I), og landdistriktspolitikken (søjle II) blev styrket. Processen fortsatte med reformer af sukker og frugt og grønt og pågår lige nu på vin.

Kommissionen finder det nødvendigt at evaluere CAP'ens instrumenter for at teste, om de virker, som de skal, og for at fastslå, hvilke justeringer der skal foretages for at nå de erklærede mål, og at tilpasse CAP'en til nye udfordringer.

På den baggrund er Kommissionens formål med sundhedstjekket at undersøge følgende tre spørgsmål:

- Hvordan kan enkeltbetalingsordningen gøres mere effektiv og enklere?
- Hvordan kan markedsstøtteinstrumenterne, der oprindeligt var udtænkt til et fællesskab med seks medlemslande, ændres, så de fortsat er relevante i en stadig mere globaliseret verden og et EU med 27 medlemslande?
- Hvordan klarer vi nye udfordringer som klimaændringer, biobrændstoffers tiltagende betydning og vandforvaltning og løser bestående udfordringer som faldende biodiversitet ved at tilpasse os nye risici og muligheder?

1. Status over gennemførelsen og forenklingen af enkeltbetalingsordningen

Forenkling af enkeltbetalingsordningen

Medlemslandene i EU-15 skulle gennemføre enkeltbetalingsordningen senest i 2007. De kunne anvende en historisk model eller en regional model, eller en blanding af de to. Det individuelle støtte-niveau baserer sig i begge modeller på tidligere priskompensationer, og efterhånden vil det blive vanskeligere at retfærdiggøre støtteforskellene, særligt i den historiske model. Derfor bør medlemslandene have mulighed for at tilpasse deres model til en mere ensartet sats i perioden 2009 - 2013.

De nye medlemslande kan anvende SAPS (den forenklede generelle arealbetaling) indtil udgangen af 2010 (Bulgarien og Rumænien til 2011). Det bør overvejes, om medlemslande, der anvender SAPS, skal have lov til at fortsætte hermed frem til 2013.

Kommissionen foreslår, at der i sundhedstjekket laves ændringer og forenklinger af systemet uden at ændre ordningens fundamentale struktur (fx bagatelgrænser).

Præcisere anvendelsesområdet for krydsoverensstemmelse

Krydsoverensstemmelse er og skal fortsat være et essentielt element i CAP'en. Men der er behov for forenkling. Forenklingsprocessen er allerede påbegyndt, men skal videreføres. Krydsoverensstemmelsessystemet skal være et nyttigt værktøj og afbalanceret i forhold til omkostningseffektivitet. Sundhedstjekket skal på den baggrund sanere krydsoverensstemmelsesordningen således, at be-

stemmelser, som ikke har direkte relevans for formålet med krydsoverensstemmelse, afskaffes, ligesom nye og mere relevante bestemmelser kan tilføjes.

Delvis koblet støtte

Bevægelsen mod fuld afkobling bør videreføres. De seneste reformer gør delvis koblet støtte mindre og mindre relevant. Dette gælder særligt den vegetabiliske sektor. Delvis koblet støtte kan dog fortsat være relevant i nogle regioner, hvor produktionen generelt er lille, men økonomisk eller miljømæssigt betydningsfuld (fx ammekøer i områder med ekstensiv oksekødproduktion). Fastholdelse af delvis koblet støtte skal vurderes i en regional kontekst og Kommissionen foreslår derfor en ”case-by-case” analyse, hvor potentielle risici ved fuld afkobling og mulige alternativer udpeges.

Øvre og nedre støttegrænser

Kommissionen foreslår, at muligheden for at indføre afgrænsninger af støtten overvejes.

I relation til det øvre niveau (capping) nævner Kommissionen en model, hvor støtteniveauet gradvist nedsættes i takt med, at den samlede direkte støtte til den enkelte landmand stiger. I en fodnote nævnes som eksempel på en model, der lægger op til, at udbetalinger der overstiger 300.000 euro pr. år, vil blive reduceret med 45 pct. af den del af udbetalingen der overstiger 300.000 euro. Den del af udbetalingen der ligger mellem 200.000 og 300.000 euro, vil blive beskåret med 25 pct. Endeligt vil udbetalinger mellem 100.000 og 200.000 euro blive beskåret med 10 pct. af den del, der ligger i dette interval. Grænserne skal tage hensyn til, at den økonomiske bæredygtighed for store landbrug bevares. Endvidere skal omgåelse via opsplitting hindres.

Den nedre bagatelgrænse kan etableres enten som et minimumsniveau for udbetalinger og/eller via en forøgelse af det gældende minimum arealkrav. De opnåede besparelser i et medlemsland foreslås anvendt til at håndtere nye udfordringer, især i regi af en revideret art. 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003.

2. Udnyttelse af nye muligheder og bedre markedsorientering

Intervention og udbudsstyring

Kommissionen vurderer, at det globaliserede marked og et EU på 27 medlemslande gør det nødvendigt at se på de resterende instrumenter fra den ”gamle” fælles landbrugspolitik (fx kvoter, intervention, prisstøtte og eksportrestitutioner). Det er yderligere aktuelt som følge af de aktuelle markedsudsigter, som er særligt favorable for korn og mejeriprodukter. Kommissionen vil se på, om de eksisterende instrumenter tjener et gyldigt formål, om interventionssystemet skal erstattes af et sikkerhedsnet, eller om det blot hæmmer landbrugets tilpasning til markedssignaler.

Intervention af korn

Som følge af en nylig rådsbeslutning (for majs) er Kommissionen i gang med en analyse af interventionsordningen på korn. Det kan forekomme relevant at overføre majsmodellen, hvor interventionsloftet er nulstillet men ikke afskaffet, til andre former for foderkorn. Det voksende marked for biobrændstoffer og den stigende efterspørgsel på korn inddrages også.

Udtagning: afskaffelse af udbudsstyring og forøgelse af miljøfordele

Udtagning blev indført som et produktionsbegrænsende instrument. Som følge af markedsudviklingen og indførelsen af enkeltbetalingsordningen er dette ikke længere aktuelt. Kommissionen finder, at markedssituationen betinger, at udtagningskravet bør ophæves.

De opnåede miljøfordele ved udtagningsordningen skal dog bevares og øges. Det kan fx ske via lokale foranstaltninger under landdistriktspolitikken, fx miljørelateret braklægning, beskyttelse af bræmmer, skovrejsning og foranstaltninger knyttet til tilpasning til klimaforandringer, som fx biodiversitetskorriderer.

Forberedelse af en "blød landing" af udløbet af mælkekvoterne

Mælkekvoterne udløber den 31. marts 2015. Det skal derfor overvejes, om der skal træffes foranstaltninger og i givet fald hvilke, for at sikre en smidig overgang til udløbet.

En gradvis kvoteforhøjelse kan i den sammenhæng være den bedste form for "blød landing". Kommissionen vil lave en analyse, der skal vise, hvilke virkninger kvoternes bortfald vil få i de enkelte lande og områder, og hvilke ledsageforanstaltninger (fx tilpasning i interventionsordningen eller superafgiften (tillægsafgiften)), der kan sikre en blød overgang.

Det forventes, at nogle områder, fortrinsvis bjergområder, vil få svært ved at opretholde en minimumsproduktion. Det kan løses via landdistriktspolitikken med sigte på at øge mejeriprodukters merværdi. Med henblik på at opretholde produktionen kan en mulighed være at indføre særlige støtteforanstaltninger via en revideret art. 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003.

Andre foranstaltninger til udbudsstyring

I forbindelse med sundhedstjekket vil det nøje blive vurderet, hvor godt de eksisterende instrumenter til udbudsstyring og koblede betalinger fungerer i en række mindre sektorer (tørret foder, stivelse, hør og hamp), og om de er hensigtsmæssige.

3. Nye udfordringer og måder at gribe dem an på

Risikostyring

Det er Kommissionens opfattelse, at det i hvert fald så længe intervention udgør et sikkerhedsnet, ikke er hensigtsmæssigt med en samlet EU-løsning for risikostyring. Kommissionen finder i stedet, at medlemslandene bør tilskyndes til at benytte landdistriktspolitikken, til at give målrettede løsninger, idet ikke alle lande, områder og sektorer er lige disponeret for markeds- og vejrisici.

Kommissionen finder på den baggrund, at en del af de modulerede midler skal kunne anvendes til risikostyring inden for søjle II på betingelse af, at de overholder kriterierne i WTO's grønne boks, samt at det undersøges, om der er behov for yderligere instrumenter i forbindelse med fremtidige tilpasninger af markedsmekanismerne og endelig, at der gennemføres en generel undersøgelse af risikostyring efter 2013.

Klimaforandringer, bioenergi, vandforvaltning og biodiversitet

EU's landbrug står over for nye udfordringer, i form af klimaforandringer, bioenergi, vandforvaltning og beskyttelse af biodiversitet. EU's landbrug skal bidrage til mindskelsen af klimaforandringer, samtidig med at man skal tilpasse sig nye nedbørsmønstre, ekstreme vejrforhold, temperaturer, vandressourcer og jordbundsforhold.

I relation til bioenergi vil det i forbindelse med sundhedstjekket blive undersøgt, om den aktuelle støtteordning for energiafgrøder stadig er omkostningseffektiv set i lyset af de nye incitamenter til biomasseproduktion (obligatoriske energimål og høje priser). Ligeledes vil det blive undersøgt, hvordan vandforvaltningsspørgsmål yderligere kan integreres i den fælles landbrugspolitik relevante instrumenter, således at en bæredygtig vandforvaltningspolitik sikres. Efterspørgslen efter vand og klimaforandringer vil medføre en nedgang i biodiversiteten, som landbruget også får som udfordring at bremse i lyset af medlemsstaternes tilsagn om at standse nedgangen i biodiversiteten snarest i 2010.

I forbindelse med sundhedstjekket skal det undersøges, om og i så fald hvordan disse udfordringer kan håndteres gennem eksempelvis krydsoverensstemmelse, udbygning af søjle II, via forskning og innovation for at klare de nye miljø- og produktivitetsudfordringer, herunder udvikling af anden generations biobrændstoffer.

Forstærkning af søjle II

Da den fælles landbrugspolitik budget er fastsat indtil 2013, kan der kun skaffes flere midler til landdistriktsudvikling ved, at den medfinansierede obligatoriske modulation (graduering) øges. Kommissionen foreslår derfor, at den nuværende obligatoriske modulation forhøjes med 2 pct. om året i regnskabsårene 2010-2013 (dvs. i alt 13 pct. i 2013). Endvidere skal det undersøges, hvordan der kan tages hensyn til den fremtidige obligatoriske modulation i EU-10.

4. Finansiering

Af meddelelsen fremgår det, at Kommissionen ikke forventer, at sundhedstjekket vil kræve yderligere EU-finansiering for søjle I og søjle II i perioden 2007-2013. Inden for det finansielle perspektiv vil udgiftsloftet være faldende i faste priser, og for søjle I forventes dette at medføre en situation, hvor en faldende udgiftsprofil skal kombineres med stigende udgifter til de nye medlemslandes indfasning i søjle I. Det betyder, at den finansielle disciplin vil kunne komme til at gælde for landmændene i den periode.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Kommissionens meddelelse vil i sig selv ikke have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

EU-budget

Initiativerne i Kommissionens meddelelse forventes ikke at kræve yderligere EU-finansiering for søjle I og søjle II i perioden 2007-2013. Inden for det finansielle perspektiv vil udgiftsloftet være faldende i faste priser, og for søjle I forventes dette at medføre en situation, hvor en faldende udgiftsprofil skal kombineres med stigende udgifter til de nye medlemslandes indfasning i søjle I. Det betyder, at den finansielle disciplin vil kunne komme til at gælde for landmændene i den periode. Konsekvenserne for EU's budget vil blive analyseret nærmere i forbindelse med, at Kommissionen fremlægger konkrete juridiske forslag.

Statsfinansielle konsekvenser

Det er vurderingen, at enkelte af de foreslåede ændringer af den fælles landbrugspolitik vil have væsentlige statsfinansielle konsekvenser, ligesom meddelelsen lægger op til væsentlige omprioriteringer på EU-budgettet inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. De statsfinansielle konsekvenser vil blive analyseret i forbindelse med fremlæggelse af konkrete forslag til retsakter, herunder evt. administrative konsekvenser.

Øget obligatorisk modulation på 2 pct. årligt i regnskabsårene 2010-2013 vil skønsmæssigt medføre en årlig stigning i modulerede midler i Danmark på ca. 16 mio. € svarende til ca. 110-120 mio. kr. (2006-tal). Dette vil under de gældende forudsætninger medføre krav om national medfinansiering. Såfremt den gældende omfordelingsnøgle fortsætter uændret, vil det betyde, at Danmark vil få tilbageført 80 % af de modulerede midler, svarende skønsmæssigt til ca. 13 mio. €, eller ca. 100 mio. kr. I Danmark forventes de ekstra modulerede midler således ifølge Kommissionens forslag at ville udgøre ca. 100 mio. kr. i 2010 stigende til ca. 400 mio. kr. i 2013.

Eventuel indførelse af udbetalingslofter for beløb, støttemodtagere må modtage, forventes at kunne medføre en skønsmæssig årlig reduktion på ca. 8 mio. € svarende til ca. 60 mio. kr. (2006-tal), for Danmark til brug for artikel 69-foranstaltninger i Danmark.

Lovgivnings- og administrative konsekvenser

Meddelelsens initiativer ventes at have lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser, som endnu ikke er kortlagt.

Konsekvenser for natur og miljø

Meddelelsens initiativer skønnes at medføre konsekvenser for natur og miljø. Der vil blive foretaget analyser af de konkrete forslag til retsakter, herunder vurdering af statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser.

Høring

På mødet i §2-udvalget (landbrug) den 12. november 2007 bemærkede Landbrugsraadet, at man kunne tilslutte sig Kommissionens tanker om, at sundhedstjekket alene er en tilpasning af den nuværende landbrugspolitik og ikke en egentlig reform af denne. Landbrugsraadet ønskede, at den aftalte afkoblingsmodel skal fastholdes indtil 2013, hvilket indbefatter, at den hidtidige delvise kobling for handyr og moderfår videreføres. Såfremt man ville ændre dette, skulle ændringerne ske på tværs af sektorerne.

Endvidere understregede Landbrugsraadet behovet for en forenkling af krydsoverensstemmelsesreglerne. De mente ikke, at der var brug for yderligere regler men en sortering, således at irrelevante regler fjernedes og uklare regler blev ændret.

Angående markedsinstrumenterne fremførte Landbrugsraadet, at den nuværende situation med meget høje kornpriser viser behovet for en stabil kornpris. Man ønsker derfor at bevare et sikkerhedsnet og ønsker ikke, at intervention af korn begrænses til brødhvede, men også inkluderer foderkorn. Man støtter, at udtagningsforpligtelsen bringes til ophør og er endvidere enig med Kommissionen i, at mælkekvoterne udfases ved en blød landing. Landbrugsraadet stiller sig skeptisk overfor indførelse af krisestyringsordninger.

Landbrugsraadet afviste tanken om et støtteloft (capping), da man fandt, at dette ville medføre en urimelig forskelsbehandling og samtidig ville det ikke have den store betydning for EU's budget. Landbrugsraadet kan ikke tilslutte sig en ændring af artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003 og ej heller en eventuel vurdering af koblede ordninger i regional sammenhæng. Vedr. obligatorisk modulation kan Landbrugsraadet acceptere en overførsel af midler til søjle 2. Det nærmere omfang må dog diskuteres.

På mødet i §2-udvalget den 29. januar 2008 bekræftede Landbrugsraadet ovennævnte holdning, idet man uddybede, at EU's landbrugspolitik skal være én fælles politik, hvorfor man er betænkelig ved artikel 69, idet denne bestemmelse kan bruges meget forskelligt. Anvendelsen af artikel 69 kræver således stringente regler. For så vidt angår markedsinstrumenterne, er man af den mening, at disse bør nulstilles og dermed beholdes, således at de kan bringes i anvendelse i stedet for eventuelle krisestyringsordninger.

Fødevarerindustrien understregede, at Fødevarerindustrien ønsker en liberalisering så hurtigt som muligt, idet et sundhedstjek ikke vurderes som tilstrækkeligt. Man ønsker en forbedret adgang til råvarer og en permanent udfasning af produktionsbegrænsende ordninger, såsom mælkekvoter og udtagning (brak). Fødevarerindustrien vil i forbindelse med de konkrete forslag fremføre mere specifikke holdninger til forslagene.

På mødet i §2-udvalget den 29. januar 2008 bemærkede Fødevarerindustrien yderligere, at man støtter en større grad af modulation fra søjle 1 til søjle 2 og ønsker afskaffelse af støtteordningen for energiafgrøder.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder generelt for en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik med henblik på en afvikling af landbrugsstøtten på længere sigt. Den fælles landbrugspolitik bør fortsat udgøre en fælles politik for landbruget i EU, og den fælles finansiering skal fastholdes, således at konkurrenceforvridning undgås. En disciplinering og reduktion af landbrugsstøtten vil lettere kunne håndteres inden for rammerne af én fælles landbrugspolitik.

Regeringen vil i sundhedstjekket arbejde for øget obligatorisk modulation. Det vil være et ønske fra dansk side, at sundhedstjekket medfører en lavere grad af national medfinansiering af modulerede midler i størrelsesordenen 25-33 pct. Endvidere vil regeringen arbejde for en ændret omfordelingsnøgle for modulationsmidler med henblik på, at en større del tilfalder det land, hvor midlerne er genereret.

Regeringen støtter som udgangspunkt ikke et udbetalingsloft ("capping"), da en sådan ordning ikke skønnes at ville være omkostningseffektiv, og vil modarbejde en strukturtilpasning. Danmark kan dog acceptere en begrænset reduktion for de allerstørste brug.

Regeringen støtter, at ophævelse af udtagningsforpligtelsen gøres permanent, og finder at eventuelle miljø- og naturmæssige konsekvenser skal håndteres i forbindelse med Kommissionens konkrete forslag herom.

Regeringen vil generelt arbejde for, at sundhedstjekket bidrager til at sikre, at den fælles landbrugs politik indrettes på en måde, så den i videst mulig omfang tilgodeser hensynet til natur, miljø, klimaforandringer, vandforvaltning og dyrevelfærd.

Regeringen vil arbejde for, at Kommissionen fastholdes på sin forpligtelse til at gennemføre konsekvensvurderinger, herunder vurdering af miljøkonsekvenser af de forslag, som Kommissionen fremsætter i forbindelse med sundhedstjekket.

Regeringen lægger vægt på, at eksportstøtten afvikles senest i 2013, at mælkekvoterne udfases, og at der sker en afvikling af markedsinstrumenter såsom intervention, anden prisstøtte og kvoter. Bortfald af markedsordninger bør afspejles i budgetbesparelser.

Regeringen lægger vægt på, at der sker en fuld afkobling af den direkte støtte, herunder at energiafgrøndeordningen afskaffes, og at EU påbegynder en varig reduktion af udgifterne til landbrugspolitikens søjle 1 (direkte udbetalinger og markedsordninger). De aktuelle gunstige markedsforhold bør være en anledning hertil.

Sundhedstjekket bør endvidere føre til en reel forenkling af landbrugspolitikken. Dette gælder såvel reglerne om krydsoverensstemmelse som reglerne om enkeltbetaling, i relation hertil støtter regeringen indførelsen af en bagatelgrænse for støttebeløb med henblik på at undgå støtteudbetalinger, hvor de administrative omkostninger overstiger støtteudbetalingen.

Regeringen vil arbejde for en ændring af art. 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003, som begrænser muligheden for at anvende midlerne til markedsføring af landbrugsprodukter, men gør art. 69 til et muligt og mere fleksibelt virkemiddel i forbindelse med gennemførelsen af EU's politikker i forhold til kvalitet, miljø, natur og dyrevelfærd.

Regeringen vil arbejde for, at krisestyring og forsikring som udgangspunkt forbliver en opgave for erhvervet selv, samt at evt. nye krisestyringsinstrumenter ikke bruges til at genindføre gamle mar-

kedsinstrumenter. Regeringen vil endvidere arbejde for at evt. EU-finansierede krisestyringstiltag bliver transparente i form og begrænset i indhold samt tidsbegrænsede.

Endelig vil regeringen lægge vægt på, at sundhedstjekkets tiltag er i overensstemmelse med WTO.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De fleste medlemslande lægger stor vægt på, at der ikke må ske store forandringer før efter 2013, og at sundhedstjekket derfor ikke må få karakter af at være en ny reform. Et mindretal af landene ventes at arbejde for, at sundhedstjekket kommer til at indeholde mest mulig reform.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2008, forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 21. januar 2008, jf. samlenotat af 10. januar 2008. Sagen er tidligere blevet forelagt folketingsgrupperne ved møde i Statsministeriet den 23. november 2007 forud for rådsmødet den 26.-27. november 2007, jf. samlenotat oversendt den 16. november 2007.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 19. december 2007.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

2. GMO'er:

- (a) **Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xNK603-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ6Ø3-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003.
KOM (2007) 814**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt den 28. januar 2008. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget til Rådets beslutning vedrører godkendelse af MON863xNK603-majs under GMO forordningen. Majsens er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige insekter (majsrodorm), og NK603, som er tolerant over for ukrudtsmidlet glyphosat. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele. MON863 indeholder antibiotikaresistensgenet nptII. Godkendelse vil gælde markedsføring af fødevarer, fødevarer ingredienser og foder indeholdende, bestående af eller fremstillet af MON863xNK603-majs, samt produkter indeholdende eller bestående af MON863xNK603-majs til anden industriel brug undtagen dyrkning. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 814 af 18. december 2007 fremsendt forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af MON863xNK603-majs efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen). Forslaget er fremsendt til Rådet i dansk sprogversion den 21. december 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genmodificerede fødevarer og foder, artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte imod forslaget med henvisning til et ønske om at få en politisk drøftelse af forslaget i Rådet, hvilket er konsekvensen af manglende kvalificeret flertal for et forslag i den Stående Komité. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke indenfor en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I oktober 2004 indsendte Monsanto Europe S.A. en ansøgning om godkendelse af MON863xNK603-majs til fødevarer- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen. Majs MON863xNK603 er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for planteskadelige majsrodorm, og NK603, som er tolerant over for ukrudtsmidlet glyphosat. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele.

Majs MON863 indeholder genet for insektresistens *cry3Bb1* samt markørgenet *nptII*. Majs NK603 indeholder genet *cp4 epsps*, som giver planten resistens overfor glyphosat.

For de enkelte majslinier og krydsningsproduktet gælder:

- MON863 majs er tidligere godkendt til import og forarbejdning til foderbrug (men ikke dyrkning) efter udsætningsdirektivet (EF) nr. 2001/18 og til fødevarerbrug efter novel food forordning (EF) nr. 258/1997.
- NK603 majs er godkendt til import og forarbejdning til foderbrug (men ikke dyrkning) efter udsætningsdirektivet og til fødevarerbrug efter novel food forordningen.

- Siden 2005 har det været tilladt at anvende fødevarer- og fodertilsætningsstoffer samt fodermidler fremstillet af MON863xNK603 majs i henhold til reglerne i forordning 1829/2003 om eksisterende produkter på markedet.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan majs-kerner af de genmodificerede majs-linjer anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionel majs, dvs. både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs-en i EU.

I henhold til GMO forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter, uden at dette kræver speciel godkendelse. Ved indbyrdes krydsning af to GM majs-linjer kræves imidlertid godkendelse i henhold til forordningen, uanset, om de anvendte linjer i forvejen har opnået en selvstændig godkendelse. Majs MON863xNK603 skal således godkendes i henhold til GMO forordningen.

Tilladelsen vil omfatte majs MON863xMON603 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs-linjer.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Mærkning af produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af MON863xNK603 majs skal mærkes hermed til den endelige forbruger i henhold til GMO forordnings artikel 13(1) og 25(2). Navnet på organismen skal angives som ”majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige kerner af MON863xMON603 majs. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Sundhedsmæssig vurdering

EFSA konkluderede med udtalelse af 31. marts 2006, at MON863xNK603 er lige så sikker at anvende som konventionel majs.

Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at majsens ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt er ækvivalent med konventionel majs.

Miljømæssig vurdering

Skov- og Naturstyrelsen har i forbindelse med EFSA's høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af MON863xNK603-majsens, når den anvendes til andre formål end dyrkning.

MON863 indeholder antibiotikaresistensgenet *nptII*, som er anvendt ved udvælgelsen af de genmodificerede planter i forbindelse med fremstillingen af MON863. På baggrund af de bekymringer om brugen af gener med antibiotikaresistens og muligheden for at disse gener kunne overføres til andre organismer i miljøet, som derved ville kunne opnå uønskede antibiotikaresistens, har EFSA's GMO-panel foretaget en vurdering af de potentielle risici ved anvendelse heraf, og i denne forbindelse udtalt, at den gruppe gener, som *nptII* tilhører, vurderes at være sikre til brug i fødevarer, idet de i forvejen er vidt udbredte i naturen og i den humane tarmkanal.

Fødevareinstituttet støtter EFSA's vurdering.

Forslaget skønnes således ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Beslutningsforslaget blev sendt i høring i december 2006 i Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Skov- og Naturstyrelsens høringskreds.

Følgende høringssvar er indkommet:

Dansk Biotek, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, har ikke indvendinger imod forslaget, såfremt planterne er sikkerhedsvurderet både med hensyn til mennesker, dyr og miljø i henhold til EU's regler.

Greenpeace finder det totalt uacceptabelt at EU-systemet fortsætter med at "behandle" GMO-ansøgninger på trods af, at de grundlæggende betingelser for EU's GMO-håndtering ikke er på plads. Greenpeace advarer desuden imod, at myndighederne undergraver lovgivningen yderligere og tilsidesætter forsigtighedsprincippet ved at tillade, at GMO-ansøgninger behandles udenfor udsætningsdirektivet. Derudover begrundes organisationen med en række argumenter, herunder kritik af den udførte risikovurdering, at der ikke bør gives godkendelse til majsens.

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke haft mulighed for at forholde sig til det udsendte beslutningsforslag.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning mener, at lige meget hvor mange gange EU ved stående udvalg og såkaldte ekspertgrupper m.v. påstår, at GMO-planter ikke er anderledes end ikke-GMO-planter, så er og bliver det ukorrekt. Forbrugersammenslutningen vil derfor absolut fraråde en godkendelse af disse GMO-majs.

Kost- og Ernæringsforbundet mener generelt, at fødevarer skal være fri for genmodificerede produkter, hvorfor det opfordrer til, at der arbejdes for dette. Det er i øvrigt forbundets holdning, at hvis der gives tilladelse til genmodificerede majs, så skal sikkerheden være i orden både for menneskers og dyrs sundhed samt miljøet.

Landbrugsraadet og Dansk Landbrug finder, der bør meddeles godkendelse til den foreliggende ansøgning, idet EFSA i sine udtalelser af 31. marts 2006 konkluderer, at der ikke er noget der tyder på, at markedsføringen af majs-krydsningerne vil have negative effekter på menneskers eller dyrs sundhed eller på miljøet.

Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU underudvalg har desuden haft lejlighed til at udtale sig i forbindelse med høring med frist fastsat til den 29. januar 2008. Følgende høringssvar er modtaget:

Fødevarerindustrien er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. På baggrund af EFSA's udtalelse anbefaler Fødevarerindustrien derfor, at ansøgningen imødekommes og godkendes uden yderligere forsinkelse.

Landbrugsraadet henholder sig til tidligere afgivne høringssvar og påpeger vigtigheden af, at der meget hurtigt træffes afgørelse med henblik på at modvirke problemer i importen af majs og majsprodukter generelt som følge af utilsigtet forekomst af ikke-EU godkendte sorter.

Det Danske Fjerkræraad henholder sig til Landbrugsraadets høringssvar.

3F påpeger, at majs har fået indsat et gen, der gør den resistent over for visse insekter og glyphosat (ukrudtsmiddel), men at man ikke finder beskrivelse af, hvor store mængder af glyphosat, der er konstateret i majs efter høst. *3F* finder, at der skal stilles krav til ansøgeren om fremsendelse af dokumentation for restkoncentrationer. Ligesom man ønsker, at der stilles krav til producenten om, at der skal foretages en risikovurdering af hvilke følgevirkninger markørgenet og en restkoncentration kan medføre over for mennesker, der skal håndtere og arbejde med denne majs. *3F* anmoder om, at der bliver foretaget en beregning af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel markedsføringstilladelse samt, at der ikke bliver givet tilladelse til markedsføring af MON863xNK603-majs.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. januar 2008.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Uvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(b) **Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xMON810-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003. KOM (2007) 815**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt den 28. januar 2008. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget til Rådets beslutning vedrører godkendelse af MON863xMON810-majs under GMO forordningen. Majsens er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige insekter (majsrodorm), og MON810, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige sommerfuglelarver. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele. MON863 indeholder desuden antibiotikaresistensgenet nptII. Godkendelse vil gælde markedsføring af fødevarer, fødevaringredienser og foder indeholdende, bestående af eller fremstillet af MON863xMON810-majs, samt produkter indeholdende eller bestående af MON863xMON810-majs til anden industriel brug undtagen dyrkning. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 815 af 18. december 2007 fremsendt forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af MON863xMON810-majs efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen). Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 21. december 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i GMO forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte imod forslaget med henvisning til et ønske om at få en politisk drøftelse af forslaget i Rådet, hvilket er konsekvensen af manglende kvalificeret flertal for et forslag i den Stående Komité. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke indenfor en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I juni 2004 indsendte Monsanto Europe S.A. en ansøgning om godkendelse af MON863xMON810-majs til fødevarer- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen.

Majs MON863xMON810 er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for planteskadelige majsrodorm, og MON810, som er gjort modstandsdygtig over for planteskadelige sommerfuglelarver. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele.

Majs MON863 indeholder genet for insektresistens *cry3Bb1* samt markørgenet *nptII*. Majs MON810 indeholder genet *cryIA(b)*, som giver planten resistens over for visse sommerfuglelarver.

For de enkelte majslinier og krydsningsproduktet gælder:

- MON863-majs er tidligere godkendt til import og forarbejdning til foderbrug (men ikke dyrkning) efter udsætningsdirektivet (EF) nr. 2001/18 og til fødevarerbrug efter novel food forordning (EF) nr. 258/1997.
- MON810-majs er godkendt til import og forarbejdning til foderbrug samt til dyrkning (direktiv 90/220).

- Siden 2005 har det været tilladt at anvende fodermidler fremstillet af MON863xMON810 i henhold til reglerne i forordning 1829/2003 om eksisterende produkter på markedet.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan majs-kerner af de genmodificerede majs-linjer anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionel majs, dvs. både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU.

I henhold til GMO forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter, uden at dette kræver speciel godkendelse. Indbyrdes krydsning af to GM majs-linjer kræver imidlertid godkendelse til markedsføring i henhold til forordningen, uanset om de anvendte linjer i forvejen har opnået en selvstændig godkendelse. Majs MON863xMON810 skal således godkendes i henhold til GMO forordningen.

Tilladelsen vil omfatte majs MON863xMON810 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs-linjer.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af MON863xMON810-majs skal være forsynet med en mærkning i henhold til GMO forordningens artikel 13(1) og 25(2). Navnet på selve organismen skal angives som ”majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige kerner af MON863xMON810-majs. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og reglerne er dermed umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Sundhedsmæssig vurdering

EFSA konkluderede med udtalelse af 31. marts 2006, at MON863xMON810 er lige så sikker at anvende som konventionel majs.

Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale og konkluderet, at majsens ernæringsmæssigt ækvivalent med konventionel majs, og ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

Miljømæssig vurdering

Skov- og Naturstyrelsen har, i forbindelse med høring af miljømyndighederne forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser. Disse har samlet vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af MON863xMON810-majsens, når den anvendes til andre formål end dyrkning.

MON863xMON810 indeholder antibiotikaresistensgenet *nptII*, som er anvendt ved udvælgelsen af de genmodificerede planter i forbindelse med fremstillingen af MON863. På baggrund af bekymringer for, at disse gener ville kunne overføres til andre organismer i miljøet, som derved ville kunne opnå uønsket antibiotikaresistens, har EFSA's GMO-panel foretaget en vurdering af de potentielle risici. Panelet har vurderet, at den gruppe gener, som *nptII* tilhører, er sikker til brug i fødevarer, idet de i forvejen forekommer vidt udbredte i naturen og i den humane tarmkanal.

Fødevareinstituttet støtter EFSA's vurdering.

Forslaget skønnes således ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Beslutningsforslaget blev sendt i høring i december 2006 i Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Skov- og Naturstyrelsens høringskreds.

Følgende høringssvar er indkommet:

Dansk Biotek, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, har ikke indvendinger imod forslaget, såfremt planterne er sikkerhedsvurderet både med hensyn til mennesker, dyr og miljø i henhold til EU's regler.

Greenpeace har indsendt et omfattende høringssvar. Organisationen anfører heri, at den finder det totalt uacceptabelt at EU-systemet fortsætter med at "behandle" GMO-ansøgninger på trods af, at de grundlæggende betingelser for EU's GMO-håndtering ikke er på plads. Greenpeace advarer desuden imod, at myndighederne undergraver lovgivningen yderligere og tilsidesætter forsigtighedsprincippet ved at tillade, at GMO-ansøgninger behandles udenfor udsætningsdirektivet. Derudover begrundes organisationen med en række argumenter, herunder kritik af den udførte risikovurdering, at der ikke bør gives godkendelse til majsens.

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke haft mulighed for at forholde sig til det udsendte beslutningsforslag.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning mener, at lige meget hvor mange gange EU ved stående udvalg og såkaldte ekspertgrupper m.v. påstår, at GMO-planter ikke er anderledes end ikke-GMO-planter, så er og bliver det ukorrekt. Forbrugersammenslutningen vil derfor absolut fraråde en godkendelse af disse GMO-majs.

Kost- og Ernæringsforbundet mener generelt, at fødevarer skal være fri for genmodificerede produkter, hvorfor de opfordrer til, at der arbejdes for dette. Det er i øvrigt forbundets holdning, at hvis der gives tilladelse til genmodificerede majs, så skal sikkerheden være i orden både for menneskers og dyrs sundhed samt miljøet.

Landbrugsraadet og Dansk Landbrug mener, at der bør meddeles godkendelse til den foreliggende ansøgning, idet EFSA i sine udtalelser af 31. marts 2006 konkluderer, at intet tyder på, at markedsføringen af majs krydsningerne vil have negative effekter på menneskers eller dyrs sundhed eller på miljøet.

Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU underudvalg har desuden haft lejlighed til at udtale sig i forbindelse med høring med frist fastsat til den 29. januar 2008. Følgende høringssvar er modtaget:

Fødevarerindustrien er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. På baggrund af EFSA's udtalelse anbefaler Fødevarerindustrien derfor, at ansøgningen imødekommes og godkendes uden yderligere forsinkelse.

Landbrugsraadet henholder sig til tidligere afgivne høringssvar og påpeger vigtigheden af, at der meget hurtigt træffes afgørelse med henblik på at modvirke problemer i importen af majs og majsprodukter generelt som følge af utilsigtet forekomst af ikke-EU godkendte sorter.

Det Danske Fjerkræraad henholder sig til Landbrugsraadets høringssvar.

3F påpeger, at majsens har fået indsat et gen, der gør den resistent over for visse insekter og sommerfuglelarver, samt et markør-gen. Det fremgår dog ikke af den fremsendte dokumentation, hvilke kombinationseffekter dette medfører. *3F* finder derfor, at der skal stilles krav til producenten om, at der skal foretages en risikovurdering af denne kombinationseffekt, samt hvilke følger virkninger markør-genet kan medføre over for personer, der håndterer og spiser den modificerede majs.

3F anmoder om, at der bliver foretaget en beregning af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel markedsføringstilladelse, samt at der ikke bliver givet tilladelse til markedsføring af MON863xMON810-majs.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. januar 2008.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Uvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(c) **Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON863xMON810xNK603-majs (MON-ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6xMON-ØØ6Ø3-6) under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003
KOM (2007) 816**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt den 28. januar 2008. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget til Rådets beslutning vedrører godkendelse af MON863xMON810xNK603-majs under GMO forordningen. Majsens er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige insekter (majsrodorm), MON810, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige sommerfuglelarver og NK603, som er tolerant over for ukrudtsmidlet glyphosat. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele. MON863 indeholder antibiotikaresistensgenet nptII. Godkendelse vil gælde markedsføring af fødevarer, fødevaringredienser og foder indeholdende, bestående af eller fremstillet af MON863xMON810xNK603-majs, samt produkter indeholdende eller bestående af majsens til anden industriel brug undtagen dyrkning. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 816 af 18. december 2007 fremsendt forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af MON863xMON810xNK603-majs efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen). Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 21. december 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i GMO forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Stående Komité for Fødevarerekæden og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte imod forslaget med henvisning til et ønske om at få en politisk drøftelse af forslaget i Rådet, hvilket er konsekvensen af manglende kvalificeret flertal for et forslag i den Stående Komité. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke indenfor en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I november 2004 indsendte Monsanto Europe S.A. en ansøgning om godkendelse af MON863xMON810xNK603-majs i henhold til reglerne i GMO forordningen.

Majs MON863xMON810xNK603 er fremstillet ved krydsning af de genetisk modificerede majslinjer MON863, som er gjort modstandsdygtig over for planteskadelige majsrodorm, MON810, som er gjort modstandsdygtig over for visse planteskadelige sommerfuglelarver og NK603, som er tolerant over for ukrudtsmidlet glyphosat. Egenskaberne er kombineret i krydsningen, hvilket har dyrkningsmæssige fordele.

Majs MON863 indeholder genet for insektresistens *cry3Bb1* samt markørgenet *nptII*. Majs MON810 indeholder genet *cryIA(b)*, som giver resistens over for visse sommerfuglelarver. Majs NK603 indeholder genet *cp4 epsps*, som giver resistens overfor glyphosat.

For de enkelte majslinier gælder:

- MON863-majs er tidligere godkendt til import og forarbejdning til foderbrug (men ikke dyrkning) efter udsætningsdirektivet (EF) nr. 2001/18 og til fødevarerbrug efter novel food forordningen (EF) nr. 258/1997.

- MON810-majs er godkendt til import og forarbejdning til foderbrug samt til dyrkning (direktiv 90/220). Majsens er desuden godkendt til fødevarerbrug iht. den forenklede procedure i novel food forordningen. Godkendelsen omfatter kun visse produkter fremstillet af majsens.
- NK603-majs er godkendt til import og forarbejdning til foderbrug (men ikke dyrkning) efter udsætningsdirektivet og til fødevarerbrug efter novel food forordningen.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan majs-kerner af de genmodificerede majs-linjer anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionel majs, dvs. både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majsens i EU.

I henhold til GMO forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter, uden at dette kræver speciel godkendelse. Ved indbyrdes krydsning af flere GM majs-linjer kræves imidlertid godkendelse i henhold til forordningen, uanset om de anvendte linjer i forvejen har opnået en selvstændig godkendelse. Majs MON863xMON810xNK603 skal således godkendes i henhold til GMO forordningen.

Tilladelsen vil omfatte majs MON863xMON810xNK603 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs-linjer.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Mærkning af produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af MON863xMON810xNK603 majs skal mærkes hermed til den endelige forbruger i henhold til GMO forordningens artikel 13(1) og 25(2). Navnet på organismen skal angives som ”majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige kerner af MON863xMON810xNK603 majs. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Sundhedsmæssig vurdering

EFSA konkluderede med udtalelse af 31. marts 2006, at MON863xMON810xNK603 er lige så sikker at anvende som konventionel majs.

Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at majsens ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt er ækvivalent med konventionel majs.

Miljømæssig vurdering

Skov- og Naturstyrelsen har i forbindelse med EFSAs høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSAs udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af MON863xMON810xNK603-majsens, når den anvendes til andre formål end dyrkning.

MON863 indeholder antibiotikaresistensgenet *nptII*, som er anvendt ved udvælgelsen af de genmodificerede planter i forbindelse med forædlingsarbejdet. På baggrund af bekymringer om brugen af antibiotikaresistensgener og risikoen for at disse gener kunne overføres til andre organismer i miljøet, som derved ville kunne opnå (uønsket) antibiotikaresistens, har EFSA's GMO-panel foretaget en vurdering af de potentielle risici ved anvendelse heraf, og i den forbindelse udtalt, at den gruppe gener, som *nptII* tilhører, vurderes at være sikre til brug i fødevarer, idet de i forvejen er vidt udbredte i naturen og i den humane tarmkanal.

Fødevareinstituttet støtter EFSA's vurdering.

Forslaget skønnes således ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Beslutningsforslaget blev sendt i høring i december 2006 i Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Skov- og Naturstyrelsens høringskreds.

Følgende høringssvar er indkommet:

Dansk Biotek, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, har ikke indvendinger imod forslaget, såfremt planterne er sikkerhedsvurderet både med hensyn til mennesker, dyr og miljø i henhold til EU's regler.

Greenpeace finder det totalt uacceptabelt at EU-systemet fortsætter med at "behandle" GMO-ansøgninger på trods af, at de grundlæggende betingelser for EU's GMO-håndtering ikke er på plads. Greenpeace advarer desuden imod, at myndighederne undergraver lovgivningen yderligere og tilsidesætter forsigtighedsprincippet ved at tillade, at GMO-ansøgninger behandles udenfor ud-

sætningsdirektivet. Derudover begrundes organisationen med en række argumenter, herunder kritik af den udførte risikovurdering, at der ikke bør gives godkendelse til majs.

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke haft mulighed for at forholde sig til det udsendte beslutningsforslag.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning mener, at lige meget hvor mange gange EU ved stående udvalg og såkaldte ekspertgrupper m.v. påstår, at GMO-planter ikke er anderledes end ikke-GMO-planter, så er og bliver det ukorrekt. Forbrugersammenslutningen vil derfor absolut fraråde en godkendelse af disse GMO-majs.

Kost- og Ernæringsforbundet mener generelt, at fødevarer skal være fri for genmodificerede produkter, hvorfor de opfordrer til, at der arbejdes for dette. Det er i øvrigt forbundets holdning, at hvis der gives tilladelse til genmodificerede majs, så skal sikkerheden være i orden både for menneskers og dyrs sundhed samt miljøet.

Landbrugsraadet og Dansk Landbrug mener, at der bør meddeles godkendelse til den foreliggende ansøgning, idet EFSA i sine udtalelser af 31. marts 2006 konkluderer, at der ikke er noget der tyder på, at markedsføringen af majs-krydsningerne vil have negative effekter på menneskers eller dyrs sundhed eller på miljøet.

Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU underudvalg har desuden haft lejlighed til at udtale sig i forbindelse med høring med frist fastsat til den 29. januar 2008. Følgende høringssvar er modtaget:

Fødevarerindustrien er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. På baggrund af EFSA's udtalelse anbefaler Fødevarerindustrien derfor, at ansøgningen imødekommes og godkendes uden yderligere forsinkelse.

Landbrugsraadet henholder sig til tidligere afgivne høringssvar og påpeger vigtigheden af, at der meget hurtigt træffes afgørelse med henblik på at modvirke problemer i importen af majs og majsprodukter generelt som følge af utilsigtet forekomst af ikke-EU godkendte sorter.

Det Danske Fjerkræraad henholder sig til Landbrugsraadets høringssvar.

3F påpeger, at majs har fået indsat et gen, der gør den resistent over for visse insekter og glyphosat (ukrudtsmiddel), men at man ikke finder beskrivelse af, hvor store mængder af glyphosat, der er konstateret i majs efter høst. *3F* finder, at der skal stilles krav til ansøgeren om fremsendelse af dokumentation for restkoncentrationer. Ligesom man ønsker, at der stilles krav til producenten om, at der skal foretages en risikovurdering af hvilke følgevirkninger markørgenet og en restkoncentration kan medføre over for mennesker, der skal håndtere og arbejde med denne majs. *3F* anmoder om, at der bliver foretaget en beregning af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel markedsføringstilladelse samt, at der ikke bliver givet tilladelse til markedsføring af MON863xMON810xNK603-majs.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. januar 2008.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Uvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(d) Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af foder, der er fremstillet af genetisk modificeret kartoffel linje EH92-527-1 (BPS-25271-9), og til utilsigtet og teknisk uundgåelig forekomst af kartofflen i fødevarer og andre foderprodukter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003.

KOM (2007) 816

---

*Revideret genoptryk af grundnotat oversendt den 28. januar 2008. Ændringer er markeret i margi-
nen.*

Resumé

Forslaget til Rådets beslutning vedrører godkendelse af genetisk modificeret kartoffel linje EH92-527-1 med ændret stivelsessammensætning under GMO forordningen. Kartofflen har fået indsat nye gener, som gør, at planten producerer stivelse med en høj andel af amylopektin i forhold til amylose. EH92-527-1 indeholder antibiotikaresistensgenet nptII. Kartofflen er udviklet med henblik på brug i industrien til fremstilling af stivelse. Stivelsen vil hovedsageligt blive brugt til non-food anvendelser, såsom papirfremstilling. Resterne fra stivelsesproduktionen ønskes anvendt til foderbrug. Godkendelsen gælder markedsføring af (a) foder fremstillet af EH92-527-1, (b) fødevarer med utilsigtet eller teknisk uundgåeligt indhold af kartofflen eller af produkter fremstillet heraf på under 0,9%, samt (c) foder med utilsigtet eller teknisk uundgåeligt indhold af kartofflen på under 0,9%. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 813 af 18. december 2007 fremsendt forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af EH92-527-1 kartofflen efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO forordningen). Forslaget er fremsendt til Rådet i dansk sprogversion den 21. december 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i GMO forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte imod forslaget med henvisning til et ønske om at få en politisk drøftelse af forslaget i Rådet, hvilket er konsekvensen af manglende kvalificeret flertal for et forslag i den Stående Komité. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke indenfor en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I februar 2005 indsendte BASF Plant Science en ansøgning om godkendelse af kartoffel linje EH92-527-1 til foder- og fødevarerbrug i henhold til reglerne i GMO forordningen. Kartoffel linje EH92-527-1 har fået indsat nye gener, som gør, at planten producerer stivelse med en høj andel af amylopektin i forhold til amylose. EH92-527-1 indeholder desuden antibiotikaresistensgenet *nptII*.

Kartofflen er udviklet med henblik på brug i industrien til fremstilling af stivelse. Stivelsen vil hovedsageligt blive brugt til non-food anvendelser, såsom papirfremstilling. Resterne fra stivelsesproduktionen tænkes anvendt til foderbrug.

Da det ikke kan udelukkes, at der kan forekomme små mængder af kartoflerne eller produkter fremstillet heraf i fødevarer eller af kartoflerne i foder, hvor det ikke var tiltænkt, lægges der i forslaget op til, at der samtidig med godkendelsen til foderbrug indføres en tærskelværdi på 0,9 % for utilsigtet eller teknisk uundgåeligt indhold af i fødevarer og andre foderprodukter, således at en utilsigtet indhold på højst 0,9% vil kunne accepteres.

Godkendelsens omfang

Ifølge Kommissionens beslutningsforslag kan produkter fremstillet af stivelseskartoffel linje EH92-527-1 anvendes til foderbrug. Desuden fastsætter godkendelsen en tærskelværdi på 0,9% for utilsigtet

tet eller uundgåeligt indhold af EH92-527-1 kartofflen i fødevarer og foder, samt under 0,9% utilsigtet eller uundgåeligt indhold i fødevarer af produkter fremstillet af kartofflen. Dyrkning af kartofflerne er ikke omfattet af ansøgningen.

I henhold til GMO forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter, uden at dette kræver speciel godkendelse. Tilladelsen vil derfor omfatte produkter fremstillet af kartoffel linje EH92-527-1 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejsede kartoffellinjer.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Kartoffel linje EH92-527-1 er ikke tidligere godkendt til fødevarer- eller foderbrug i EU. En ansøgning om godkendelse til dyrkning samt industriel forarbejdning af kartofflen i EU er indsendt under udsætningsdirektivet (EF) Nr. 2001/18. Et forslag om godkendelse var til afstemning i Rådet den 14. juli 2007. Der kunne ikke træffes beslutning med kvalificeret flertal, hvorefter Kommissionen forventes at træffe den endelige beslutning.

Mærkning

Produkter til foderbrug, fremstillet af kartoffel linje EH92-527-1, skal mærkes hermed i henhold til GMO forordningens artikel 25(2). Navnet på organismen skal angives som ”amylopektinstivelseskartoffel”.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af GMO forordningen. Reglerne er dermed umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Sundhedsmæssig vurdering

EFSA konkluderede med udtalelse af 10. november 2006, at det er usandsynligt, at markedsføring af kartoffel linje EH92-527-1 til de ansøgte formål vil medføre negative effekter på menneskers og dyrs sundhed eller på miljøet.

Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at markedsføring af kartofflen til de ansøgte formål ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

Miljømæssig vurdering

Skov- og Naturstyrelsen har i forbindelse med EFSA's høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af EH92-527-1-kartofflen, når den anvendes til andre formål end dyrkning.

EH92-527-1 indeholder antibiotikaresistensgenet *nptII*, som er anvendt ved udvælgelsen af de genmodificerede planter i forbindelse med fremstillingen af den genmodificerede plante. På baggrund af bekymringer om brugen af gener med antibiotikaresistens og muligheden for at disse gener kunne overføres til andre organismer i miljøet, som derved ville kunne opnå uønsket antibiotikaresistens, har EFSA's GMO-panel foretaget en vurdering af de potentielle risici ved anvendelse heraf, og i denne forbindelse udtalt, at den gruppe gener, som *nptII* tilhører, vurderes at være sikre til brug i fødevarer, idet de i forvejen er vidt udbredte i naturen og i den humane tarmkanal.

Fødevareinstituttet støtter EFSA's vurdering.

Forslaget skønnes således ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Beslutningsforslaget blev sendt i høring i oktober 2007 i Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Skov- og Naturstyrelsens høringskreds.

Følgende høringssvar er indkommet:

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug mener ikke, at der skal gives tilladelse til markedsføring af den genmodificerede kartoffelvariant, da de ernæringsmæssige konsekvenser af at indtage stivelse, og andre næringsstoffer fra gensplejsede afgrøder, er usikre. Der er flere eksempler fra dyreforsøg på, at genmodificering kan have uønskede sundhedsmæssige effekter. Foreningen mener desuden, at markøren i kartofflen kan risikere at have uønskede sundhedseffekter. Foreningen nævner desuden mulige sameksistensproblemer i forhold til konventionelle, økologiske og biodynamiske afgrøder samt forsigtighedsprincippet som grunde til at være skeptisk overfor godkendelse.

Nærings- og nydelsesmiddelforbundet (NNF) er betænkeligt ved den omfattende godkendelse, især at den vil omfatte kartoffel EH92-527-1 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejsede kartofler. Forbundet ser ingen grund til en så omfattende godkendelse.

Fødevareindustrien i Dansk Industri er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. Fødevareindustrien anbefaler på det foreliggende grundlag, at ansøgningen om godkendelse af kartofflen imødekommes.

Greenpeace anfører, at det er absolut urimeligt og ulovligt, hvis EU godkender GMO indeholdende antibiotikaresistens. Til støtte henvises der til direktiv 2001/18, dansk lovgivning samt WTO ret-

ningslinjerne. Derudover begrundes organisationen med en række argumenter, at der ikke bør gives godkendelse til kartofflen. Disse argumenter omfatter betænkeligheder ved den udførte risikovurdering, herunder EFSA's vurdering af de forskelle, der er observeret mellem grupper af forsøgsdyr, som fik hhv. GMO foder og kontrolfoder.

Grønne Familier kan ikke på det foreliggende grundlag godkende forsøg eller udsætning af GMO-kartofler og anfører, at de eksisterende krav til forsøg og udsætning ikke sikrer, at kontaminering af andre planter ikke vil ske.

Landbrugsrådet og Dansk Landbrug mener, at der bør meddeles godkendelse til den foreliggende ansøgning, idet EFSA har vurderet, at den pågældende sort og efterfølgende krydsninger ikke giver anledning til sundheds- eller miljømæssige betænkeligheder.

Kost- og ernæringsforbundet mener generelt, at fødevarer og foder skal være fri for genmodificerede produkter. Det er forbundets holdning, at der ikke bør gives tilladelse til markedsføring af fødevarer indeholdende genetisk modificerede kartoffel, idet det ikke er påvist, at konsekvenserne af en sådan tilladelse er forsvarlige i forhold til sikkerheden for miljø, mennesker og dyr.

Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU underudvalg har desuden haft lejlighed til at udtale sig i forbindelse med høring med frist fastsat til den 29. januar 2008. Følgende høringssvar er modtaget:

Fødevarerindustrien er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. På baggrund af EFSA's udtalelse anbefaler Fødevarerindustrien derfor, at ansøgningen imødekommes og godkendes uden yderligere forsinkelse.

Landbrugsrådet henholder sig til tidligere afgivne høringssvar og påpeger vigtigheden af, at der meget hurtigt træffes afgørelse med henblik på at modvirke problemer i importen af majs og majsprodukter generelt som følge af utilsigtet forekomst af ikke-EU godkendte sorter.

Det Danske Fjerkræraad henholder sig til Landbrugsrådets høringssvar.

3F er betænkelig ved den omfattende godkendelse, især at den vil omfatte kartoffel EH92-527-1 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejsede kartofler. Ligeledes finder 3F, at man ikke kender nok til konsekvenserne ved anvendelse af det antibiotikaresistensgen nptII. 3F anmoder om, at der bliver foretaget en beregning af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel markedsføringstilladelse samt, at der ikke bliver givet tilladelse til markedsføring af kartoffel EH92-527-1.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed den 10. oktober 2007, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. januar 2008.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Uvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

(e) **Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter indeholdende, bestående af eller fremstillet af genetisk modificeret majs linje GA21 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder**
KOM (2008) 47

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt den 13. december 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget vedrører godkendelse til import og forarbejdning af GA21-majs til fødevarer- og foderbrug samt anden industriel anvendelse på lige fod med eksisterende konventionel majs. Godkendelsen vil ikke omfatte dyrkning af majsplanterne i EU. Majsens er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glyfosat som aktivt stof. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 25. januar 2008 fremsat forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af GA21-majs efter forordning (EF) nr. 1829/2003 om genmodificerede fødevarer og foder (herefter ”GMO forordningen”).

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) Nr. 1829/2003 om genmodificerede fødevarer og foder, artikel 7 og 19.

Forslaget har tidligere været til afstemning i Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed den 20. december 2007, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte for forslaget. Kommissionen har nu forelagt sagen for Rådet og underrettet Europa-Parlamentet.

Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. februar 2008 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelserne til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I august 2005 indsendte Syngenta Seeds S.A.S. en ansøgning om godkendelse af GA21 majs til fødevarer- og foderbrug samt import og forarbejdning, (men ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO forordningen. Desuden indsendte Syngenta Seeds i april 2007 en ansøgning om forlængelse af de eksisterende tilladelser til at markedsføre foderstoffer samt tilsætningsstoffer til fødevarer og foder, som er fremstillet af GA21-majs. De to ansøgninger behandles samlet.

GA21-majs indeholder genet *mepsps*, der giver planten resistens overfor glyfosat. Glyfosat er et aktivt stof, som anvendes i ukrudtsmidler.

Fødevarer og fødevaringredienser fremstillet af GA21-majs er tidligere godkendt til fødevarerbrug i EU. Foder og tilsætningsstoffer til foder, fremstillet af GA21 er ligeledes tidligere godkendt til foderbrug i EU. De tidligere godkendelser har dog ikke omfattet markedsføring af hele formeringsdygtige majskeer fra GA21. En vedtagelse af forslaget om godkendelse af GA21-majs iht. forordning 1829/2003 vil medføre, at alle tidligere godkendelser til anvendelse af majs er omfattet, hvorfor den eksisterende godkendelse kan ophæves.

Godkendelsens omfang

Kommissionen foreslår, at GA21-majs vil kunne anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle majstyper, dvs. både som majskeer og produkter fremstillet heraf til fødevarerbrug, og keerner samt andre dele af planten til foderbrug. Forslaget omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU. Tilladelsen vil desuden omfatte både majs GA21 samt efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majskeer.

Markedsføringen vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen gælder i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Mærkningen af produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af GA21-majs skal i henhold til artikel 13(1) og 25(2) i GMO-forordningen indeholde en henvisning til den genmodificerede ingrediens. Kommissionen foreslår, at navnet på organismen skal angives som ”majs”.

Desuden skal sætningen ”ikke til dyrkning” angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige kerner af GA21-majs.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Med hensyn til de sundhedsmæssige konsekvenser af anvendelse af GA21-majs konkluderede Den Europæiske Fødevareautoritet (EFSA) i sin udtalelse af 13. september 2007, at GA21-majs er lige så sikker at anvende som konventionelle (ikke-gensplejsede) majstyper.

Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet har konkluderet, at dokumentationen vedrørende majsens ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Det vurderes, at GA21-majs og produkter fremstillet heraf i al væsentlighed er tilsvarende konventionelle ikke-gensplejsede majsprodukter i relation til de ernærings- og sundhedsmæssige aspekter. De enkelte signifikante forskelle i indholdsstoffer mellem GA21 og kontrolmajsens kan ifølge instituttet meget vel skyldes tilfældige udsving. Instituttet vurderer herudover, at de fundne forskelle, uanset om disse er udtryk for reelle forskelle eller tilfældigheder, er uden sundhedsmæssig betydning. Instituttet er dermed enig i EFSA's vurdering af majsens og produkter fremstillet heraf.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med EFSA's høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af EFSA's udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevareinstituttet og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af GA21-majs, når de anvendes til andre formål end dyrkning. Da der ikke er tale om godkendelse af majsens til dyrkning i EU, er der ifølge Danmarks Miljøundersøgelser og Plantedirektoratet ingen eller ubetydelig sandsynlighed for tilfældig spredning som kan medføre uønskede miljøeffekter.

Forslaget skønnes således ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

En foreløbig høring blev gennemført i november 2007 på baggrund af EFSA's endelige vurderingsrapport. Høringen blev sendt til Fødevarestyrelsens, Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens fælles høringskreds for GMO-ansøgninger.

Følgende høringssvar er indkommet:

Fagligt Fælles Forbund (3F) finder, at der bør stilles krav til ansøgeren om fremsendelse af dokumentation for restkoncentrationer af glyfosat i majsen efter høst, samt foretagelse af en risikovurdering af disse restkoncentrationer for mennesker og dyr. Derudover mener forbundet, at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige nytteværdi af konsekvenserne ved en eventuel godkendelse. På grund af de mange åbne spørgsmål finder forbundet ikke, at der bør gives tilladelse til markedsføring af majs.

Videnskabsministeriet har indsendt høringssvar fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen i form af udtalelse fra Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FNP) og Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU). FNP finder ikke, at der ud fra den udførte risikovurdering, er tekniske eller videnskabelige grunde til at afvise ansøgningen. FNU kan tilslutte sig denne vurdering, men finder, at der er behov for en generel tilbunds gående vurdering af, om øget brug af glyfosat udgør en risiko for miljøet.

Den Danske Dyrlegeforening finder, at benyttelse af genmodificerede organismer til fødevarer- og foderbrug i henhold til forordning (EU) 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder i alle tilfælde bør fremgå ved en tydelig og ensartet mærkning.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) under Århus Universitet finder, at der bør indføres krav om en monitoring af spildplanter fra transport m.m. Desuden stiller DJF spørgsmålstejn ved, hvordan man vil sikre sig, at afgrøderne ikke bliver dyrket ulovligt i EU, idet der gives tilladelse til import af spiredygtige kerner af majs. DJF bemærker i relation hertil, at der i risikovurderingen ses bort fra de risici, der knytter sig til dyrkning.

NOAH (Friends of the Earth Denmark) mener ikke at den videnskabelige risikovurdering, der er udført i forbindelse med ansøgningen, på tilstrækkelig vis redegør for de forhold, som medlemsstaterne har ønsket yderligere belyst. NOAH er derfor imod en anvendelse til fødevarer og foder så længe disse videnskabelige forsøg mangler. Bl.a. henviser miljøorganisationen til, at der er påvist forskelle i indholdsstoffer mellem GA21-majs og ikke genmodificeret majs. Desuden ønsker NOAH fodringsforsøg over væsentligt længere perioder end i de foreliggende forsøg for med sikkerhed at kunne fastslå, at majs ikke har negative effekter på menneskers og dyrs sundhed. Herudover ønskes forsøg over en længere årrække, som viser, at de pågældende fødevarer og foder ikke ved spild i naturen kan føre til utilsigtede skader på flora og fauna samt grundvand og overfladevand. NOAH mener desuden ikke, at der er behov for GMO foder og fødevarer i EU og at et stort flertal af forbrugere slet ikke ønsker disse produkter på markedet.

De Samvirkende Købmænd og Fødevarerindustrien har ingen bemærkninger.

Beslutningsforslaget blev desuden sendt i høring den 5.12.2007 med høringsfrist den 10.12.2007.

Følgende supplerende høringssvar er indkommet:

Fødevarerindustrien er af den principielle opfattelse, at genteknologien kan understøtte en positiv udvikling for miljø, sundhed og produktkvalitet under forudsætning af, at der foreligger uafhængige undersøgelser, der dokumenterer, at GMO'en ikke indebærer risici for miljø, dyr og mennesker. På baggrund af EFSA's udtalelse anbefaler Fødevarerindustrien derfor, at ansøgningen imødekommes.

Dansk Svineproduktion er positiv overfor godkendelsen.

Landbrugsrådet støtter beslutningsforslaget og finder, at EU i henhold til gældende regler skal godkende GA21-majs til import umiddelbart og uden yderligere forsinkelse.

Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU underudvalg har desuden haft lejlighed til at udtale sig i forbindelse med høring med frist fastsat til den 30. januar 2008. Følgende høringssvar er modtaget:

Fødevarerindustrien fastholder sit tidligere afgivne høringssvar.

Landbrugsrådet henholder sig til tidligere afgivne høringssvar og påpeger vigtigheden af, at der meget hurtigt træffes afgørelse med henblik på at modvirke problemer i importen af majs og majsprodukter generelt som følge af utilsigtet forekomst af ikke-EU godkendte sorter.

Det Danske Fjerkræraad henholder sig til Landbrugsrådets høringssvar.

3F henholder sig til de tidligere afgivne høringssvar.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den danske regerings holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering.

Det vurderes på baggrund af den sundhedsmæssige vurdering fra Fødevarerinstitutionen, som støtter udtalelsen fra EFSA, og den samlede vurdering af de mulige miljømæssige konsekvenser fra danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevarerinstitutionen og Danmarks Miljøundersøgelser, at der ikke er sundheds- eller miljømæssige indvendinger mod en godkendelse af GA21-majs.

Vedrørende høringssvaret fra 3F skal det bemærkes, at der ikke er tale om en tilladelse til dyrkning af majs i EU og derfor heller ikke en tilladelse for så vidt angår brug af sprøjtemidler. Hertil bemærkes, at såfremt GA21-majs anvendes til fremstilling af fødevarer, skal produkterne overholde de samme grænseværdier for restindhold af pesticider, som tilsvarende ikke genmodificerede produkter.

På denne baggrund kan regeringen støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev behandlet på møde i Den Stående Komité for Fødevarerækeden og Dyresundhed den 20. december 2007, hvor der ikke er opnået kvalificeret flertal for forslaget. Der foreligger ikke oplysninger om ændringer i medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notat og grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 13. december 2007.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Uvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

3. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), for så vidt angår de nationale mælkekvoter

KOM (2007) 802

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2007.

Ændringer er markeret i marginen.

Resume

Kommissionen har på baggrund af en rapport angående markedssituationen for mejeriprodukter fremsat forslag om en forhøjelse på 2 % af mælkekvoterne fra 1. april 2008.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 802 af 12. december 2007 fremsendt forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter for så vidt angår de nationale mælkekvoter.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget som a-punkt på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet vil være tilgodeset.

Formål og indhold

I juni 2003 blev markedsordningen for mælk og mejeriprodukter reformeret. Interventionsprisen for smør blev i den forbindelse over fire gange nedsat med i alt 25 %, ligesom interventionsprisen for skummetmælkepulver blev nedsat med i alt 15 % over tre gange. Som kompensation for prisnedsættelsen blev der indført en mælkepræmie, som en særlig støtte til mælkeproducenter. Mælkekvotesystemet blev forlænget til 2014/15.

Kommissionen har i meddelelse om sundhedstjekket oplyst, at der vil komme forslag om udfasning af produktionskvoter for bl.a. mælk, idet der lægges op til en drøftelse af en ”blød landing” for mælkeproducenterne f.eks. via gradvis øgning af kvoterne frem til 2014/2015, hvorefter mælkekvoterne

tesystemet ophører. Nærværende forslag om en forøgelse af mælkekvoterne er ikke en del af sundhedstjekket, men en reaktion på markedsudviklingen.

Siden reformen i 2003 har markedsudviklingen for mælk og mejeriprodukter været præget af øget produktion af ost og friske produkter samt reduceret produktion af skummetmælkspulver og smør. Priserne på ost var svagt stigende i perioden 2003-2006, mens priserne på skummetmælkspulver og smør var svagt faldende frem til og med 2006. I 2007 er priserne på både skummetmælkspulver og smør steget stærkt og ligger på ca. 218 % af interventionsprisen for skummetmælkspulver og på ca. 184 % af interventionsprisen på smør.

Denne markedsudvikling skyldes især øget efterspørgsel på verdensmarkedet kombineret med mindre udbud i vigtige eksportørlande som Australien og New Zealand. Eksporten finder kun sted i form af forarbejdede produkter som smør, ost og skummetmælkspulver, og eksporten udgør 6-7 % af den samlede produktion. Prisstigninger har medført, at EU siden juni 2007 har kunnet eksportere til verdensmarkedet uden restitutioner, ligesom interventionslagrene er tomme.

For mælkekvoterne har der været en tendens til, at udnyttelsen falder. I kvoteåret 2006/2007 udgjorde underudnyttelsen af den samlede kvote 1,9 millioner tons mælk. Kvoterne blev navnlig underudnyttet i Frankrig og UK, hvorimod kvoterne blev overskredet i Italien, Østrig og Danmark. For indeværende kvoteår 2007/2008 der udløber 31. april 2008 forventes det, at underudnyttelsen vil udgøre 3 millioner tons. Forordningen åbner ikke mulighed for at overføre uudnyttede kvoter mellem medlemsstaterne.

Kommissionen forventer, at EU fra 2008 uden risiko for at belaste interventionssystemet vil kunne øge sin produktion af ost, smør og skummetmælkspulver, og at der alene til at imødekomme behovet på EU's marked vil være behov for yderligere 8,0 millioner tons mælk.

Kommissionen skønner på den baggrund, at en øget produktion som følge af en forhøjelse af mælkekvoterne med 2 % let vil kunne afsættes på markedet uden risiko for at belaste interventionssystemet, og foreslår, at mælkekvoterne forhøjes med 2 % fra 1. april 2008, dvs. fra begyndelsen af det førstkommende mælkekvoteår.

Udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at afgive udtalelse den 11. marts 2008.

Konsekvenser

Budget

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. For EU's budget må en forøgelse af kvoten forventes at medføre en mindre indtægt i form af lavere betaling af tillægsafgift, idet færre medlemslande forventes at overskride deres mælkekvote og derved være forpligtet til at betale tillægsafgift. For mælkekvoteåret 2006/2007 udgjorde tillægsafgiften 221 millioner €.

Lovgivningsmæssig effekt

Bekendtgørelse nr. 290 af 21. april 2005 som ændret ved bekendtgørelse nr. 40 af 15. januar 2007 skal ændres med henblik på fordeling af udvidelsen af mælkekvoterne i Danmark.

Konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne.

For erhvervet vil en forøgelse af mælkekvoten antageligt medføre, at nogle producenter ikke skal betale tillægsafgift eller i givet fald en mindre tillægsafgift. Den administrative byrde for disse producenter må således formodes at blive lettet.

Høring

Ved skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) den 5. december 2007 har Dansk Kvæg og Mejeriforeningen udtalt, at man til fulde kan støtte en forhøjelse af mælkekvoterne gældende fra 1. april 2008. Man finder, at det er det rigtige skridt at foretage i retning af at forberede en blød landing af kvotesystemet i 2015 og man ser frem til at kursen følges op med yderligere trinvis kvoteforhøjelser i forbindelse med Sundhedstjekket. I lyset af markedssituationen mener Dansk Kvæg og Mejeriforeningen dog, at den forhøjelse på 2 %, som er foreslået for 2008, er for beskeden og man anmoder derfor om, at der fra dansk side argumenteres for en forhøjelse i størrelsesordenen 3-4 %. Det skyldes at en række lande ikke udnytter den eksisterende kvote og således heller ikke kan forventes at øge produktionen, selvom kvoten forhøjes. En forhøjelse på 2 % vil næppe føre til en produktionsudvidelse på mere end 1 %, hvilket stort set kun dækker den årlige forbrugsvækst på EU-markedet. Dermed bidrager EU fortsat ikke til at afhjælpe den strukturelle ubalance mellem udbud og efterspørgsel, som er opstået på verdensmarkedet som følge af blandt andet den langvarige tørkesituation i Australien. Markedsudviklingen har betydet, at alle former for EU-afsætningsstøtte – herunder eksportrestitutionerne - til mejeriprodukter er nulstillede. Dansk Kvæg og Mejeriforeningen mener derfor, at en kvoteudvidelse, som tillader øget eksport til tredjelande, ikke vil belaste EU-budgettet.

Landbrugsraadet skriver i høringssvar den 5. december 2007, at de støtter en udvidelse af mælkekvoten per 1. april 2008, idet det både imødekommer en øget efterspørgsel i markedet, samt bidrager til en udfasning af mælkekvotesystemet frem mod 2015.

På mødet i §2-udvalget den 29. januar 2008 bemærkede Landbrugsraadet, at man gerne så en større forhøjelse og Fødevarerindustrien så ingen problemer i en eventuel forhøjelse på 3-4%.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en forhøjelse af mælkekvoterne som led i afviklingen af mælkekvoterne gennem en trinvis forhøjelse. Danmark meddelte på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2007, at en forhøjelse i størrelsesordenen 3 % vil være ønskelig. En forhøjelse af kvoten med 2 % vil dog også kunne støttes.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være et kvalificeret flertal for et eventuelt forslag om forhøjelse af mælkekvoterne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det forventede forslag blev forelagt i Folketingets Europaudvalg den 14. december 2007 forud for Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17.-20. december 2007, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2007.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

4. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) KOM (2007) 854

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af fusionsmarkedsordningen, hvor den vedtagne frugt og grøntreform inkorporeres. Samtidig inkorporeres en række rådsforordninger om ændring af andre markedsordninger. Forslaget fremstår som en teknisk sammenskrivning på baggrund af ændringer i rådsforordningerne på visse områder.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 854 af 20. december 2008 fremsendt forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og vil derfor kunne vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget som a-punkt på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I Rådets forordning (EF) nr.1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) sammenskrives i en forordningstekst de 21 markedsordninger for landbrugsvarer, der tidligere

blev reguleret af hver sin rådsgrundforordning. Med fusionsmarkedsordningen er dermed fastlagt ét fælles sæt samordnede regler for de forskellige områder af markedspolitikken såsom intervention, privat oplagring, importtoldkontingenter, eksportrestitutioner, beskyttelsesforanstaltninger, statsstøtte- og konkurrenceregler samt meddelelse og rapportering af data.

Hensigten med fusionsmarkedsordningen er at forenkle markedsordningerne mest muligt uden at ændre ved deres underliggende politikindhold. Der er tale om en lovteknisk sammenskrivning, som skal skabe et samlet overblik over de forskellige støtteordninger.

Under forhandlingerne om forordning (EF) nr. 1234/2007 var der enighed om ikke at inkorporere de dele af de fælles markedsordninger, hvor der på daværende tidspunkt foregik forhandlinger om reformer. Dette var tilfældet for samtlige elementer i markedsordningerne for frugt- og grøntsektoren og vinsektoren.

Som følge af, at reformen for frugt og grønt nu er vedtaget ved Rådets forordning (EF) nr. 1182/2007, kan den nu indføjes i fusionsmarkedsordningen.

Det samme gælder en række rådsforordninger, som blev forhandlet samtidigt med forslaget til forordning (EF) nr. 1234/2007. Det foreslås således at inkorporere den såkaldte minimælkepakke (forordning (EF) nr. 1152/2007), reglerne om tilbagetrækning og omstrukturering i sukkersektoren (forordning (EF) nr. 1260/2007), ændring af markedsordningen for frø (forordning (EF) nr. 1247/2007) samt ændring af reglerne om markedsføring af kød fra hornkvæg på under 12 måneder (forordning (EF) nr. 700/2007).

Reformen af den fælles markedsordning for vin er endnu ikke formelt vedtaget. Ændringer vedrørende vin indføjes derfor alene, for så vidt angår bestemmelserne om den Fælles Forvaltningskomité.

Udtalelser

Europa-Parlamentets forventes at afgive udtalelse den 19. februar 2008.

Konsekvenser

Forslaget vil ikke få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark og vil ikke få konsekvenser for EU-budgettet.

Forslaget vil i begrænset omfang medføre administrative lettelser for myndigheder og producenter, da forslaget generelt sigter mod at gøre hele regelsættet mere læseligt og fjerne unødvendige byrder hos producenterne. Forslaget vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet.

Høring

På mødet i §2-udvalget (landbrug) den 29. januar 2008 var der ingen bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.